

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO TERENU DZIAŁKI 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5,
159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 W MIEJSCOWOŚCI ĆWIERDZIN, GM. WITKOWO

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Tomasz Kuźniar

Poznań, 26 maja 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU	6
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU	8
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA	8
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	8
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	10
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	10
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU.....	12
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	13
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU	13
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO	15
9.1. OCENA WPLYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	15
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	16
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	20
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	20
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	21

11. WNIOSKI.....	21
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	21
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	22
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	22
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	22
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	22
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	29

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XLVII/361/2022 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8, 159/9 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [21],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 25.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. U. L 41 z 14.02.2003)
- Konwencja z Aarhus - Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gnieźnie oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Celem projektu dokumentu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierzdzin, gm. Witkowo.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr XLVII/361/2022 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8, 159/9 i 160/1 w miejscowości Cwierzdzin, gm. Witkowo.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunek planu, zatytułowany „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierzdzin, gm. Witkowo” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Witkowo w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 2;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Witkowo o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasadach ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 3;
- 4) dane przestrzenne w postaci dokumentu elektronicznego GML – załącznik nr 4.

Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie terenu – teren górnictwa i wydobywania oznaczony symbolem 1G.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [21]. W projekcie planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- zasady kształtowania krajobrazu,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa,
- szczególne warunki zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [21].

W ustaleniach planu nie określa się zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych oraz sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Głównym założeniem dotyczącym zagospodarowania i użytkowania terenu objętego planem miejscowym jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju zgodnie z ustaleniami Polityki Ekologicznej Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej [8]. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych to najważniejsze zadania Polityki Ekologicznej Państwa 2030.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo uwzględniono kierunki określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. [18]. Wśród proponowanych pakietów działań strategicznych, które wpisują się w zakres regulacji planu miejscowego, wymienić należy: Woda dla Wielkopolski, Dobra jakość powietrza i czysta energia dla Wielkopolski, Nowoczesna gospodarka odpada.

Projekt planu miejscowego nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. [8]. Obszar objęty projektem znalazł się w strefie średniej intensywności procesów osadniczych, obejmującej tereny położone w zasięgu oddziaływania największych miast w regionie, w których absorpcja procesów rozwojowych i związki funkcjonalne z biegunami wzrostu wytworzyły się w mniejszej skali. W ich zasięgu znajdują się także pozostałe miasta powiatowe województwa, charakteryzujące się umiarkowaną intensywnością przekształceń przestrzeni. Obszary te stanowią będą perspektywiczne przestrzenie inwestycyjne dla rozwoju istniejących jednostek. Pomimo, iż posiadają one znaczny potencjał rozwojowy dla zróżnicowanych form działalności gospodarczych, istotną ich funkcją będzie nadal rolnictwo, zwłaszcza na obszarach charakteryzujących się najbardziej korzystnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Ważnym działaniem będzie równoważenie ich rozwoju społeczno-gospodarczego z potrzebami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Obszary te wymagać będą ponadto wzmocnienia istniejących relacji funkcjonalno-przestrzennych zarówno z głównymi miastami, jak i ośrodkami powiatowymi będącymi lokalnymi centrami rozprzestrzeniania rozwoju i koncentracji usług.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza także ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo, uchwalonej Uchwałą Nr XXXI/299/2014 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 21 lutego 2014 r. ze zmianami [16]. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym także lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium [16] na obszarze objętym planem miejscowego wskazuje tereny górnicze i obszary górnicze.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono teren górnictwa i wydobywania, teren gruntów ornych oraz upraw zgodnie z ustaleniami Studium [16].

W Studium określa się również obszary i zasady ochrony środowiska i jego zasobów, obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [16], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi projektem planu miejscowego, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego projektem planu miejscowego w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. [8];
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Uchwała Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. [18];
- 3) Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [13];
- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo. Uchwała Nr XXXI/299/2014 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 21 lutego 2014 r. ze zmianami [16];
- 5) Opracowanie ekofizjograficzne dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo. AKANTbis. Poznań 2008 [7];
- 6) Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Gmina Witkowo. Pracownia Geologiczno-Kartograficzna. Koziegłowy 2013 [11];
- 7) Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 [12].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą:

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

- 1) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- 2) w zakresie ochrony gruntów i wód – nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi;

- 4) w zakresie gospodarowania odpadami – nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi.
- 5) w zakresie zagospodarowania mas ziemnych:
 - a) nakaz magazynowania nadkładu na tymczasowych zwałowiskach zlokalizowanych na terenie górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem magazynowania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku,
 - c) nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie górnictwa i wydobywania do częściowego wypełnienia niecki wyrobiska górniczego,
 - d) dopuszczenie wykorzystania do celów rekultywacji mas ziemnych przywożonych spoza obszaru eksploatacji zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) w zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i promieniowania niejonizującego:
 - a) nakaz uwzględnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji budynków od skrajnych przewodów elektrycznych na obszarach oznaczonych na rysunku planu jako pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia,
 - b) w przypadku likwidacji lub skablowania linii elektroenergetycznych nie obowiązują ustalenia zawarte w lit. a).

W zakresie zasad kształtowania krajobrazu ustala się:

nakaz kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ustala się:

- 1) nakaz uwzględnienia ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z położenia terenów objętym planem, zgodnie z rysunkiem planu, w granicach:
 - a) Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
 - b) Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 143 i 144.
- 2) dopuszczenie wydobywania kopaliny na zasadach i warunkach oraz w okresie określonym w udzielonej koncesji oraz zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego w granicach terenów i obszarów górniczych ustanowionych dla udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego „Ćwierdzin” (nr złoża KN 1355) i „Ćwierdzin KR” (nr złoża KN 10632).

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustala się:

pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia o szerokości – po 5,0 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii w obie strony, w których obowiązują ograniczenia określone w § 6 pkt 5.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się m.in.:

- 1) w zakresie komunikacji:
 - a) obsługę komunikacyjną terenów objętych planem poprzez układ przyległych dróg gminnych i wewnętrznych powiązanych z zewnętrznym układem komunikacyjnym,
 - b) minimalną liczbę miejsc do parkowania zlokalizowanych w obrębie własnej działki – 3 stanowiska postojowe na każdych 10 zatrudnionych na jednej zmianie;
 - c) nakaz wyznaczenia odpowiedniej liczby miejsc do parkowania dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z własnego ujęcia lub w inny sposób zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) zapewnienie wody dla celów przeciwpożarowych;
- 3) w zakresie odprowadzenia ścieków:
 - a) docelowe odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszczenie stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;

- 5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci elektroenergetycznej,
 - b) dopuszczenie zachowania istniejącej sieci elektroenergetycznej, z możliwością jej przebudowy oraz rozbudowy,
 - c) dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych wbudowanych lub kontenerowych z zapewnieniem dostępu do dróg publicznych.

W ustaleniach planu nie określa się zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych, oraz sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Witkowo jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie gnieźnieńskim, we wschodniej części Niziny Wielkopolskiej, w pasie Pojezierza Gnieźnieńskiego. Na terenie gminy znajdują się 34 wsie i miasto Witkowo. Witkowo stanowi centrum administracyjno-usługowe gminy.

Powierzchnia gminy wynosi 184,4 km², z czego 8,3 km² (4,5% powierzchni gminy) zajmuje miasto Witkowo. Obszar gminy zamieszkuje ponad 13 690 osób, z czego ponad 8000 (ok. 58% ludności gminy) mieszka w mieście Witkowo.

Gmina Witkowo sąsiaduje z następującymi gminami: z powiatu gnieźnieńskiego: Gniezno, Niechanowo i Trzemeszno, z powiatu słupeckiego: Orchowo, Powidz i Strzałkowo, z powiatu wrzesińskiego: Września.

Miasto oddalone jest od Gniezna o 15 km, a od Poznania zaledwie o 60 km. Przebiega przez nie droga wojewódzka nr 260 łącząca Gniezno ze Słupcą.

Gmina Witkowo podzielona jest na 30 obrębów geodezyjnych: miasto Witkowo, Chładowo, Czajki, Ćwierdzin, Dębina, Folwark, Folwark Piaski, Gaj, Gorzykowo, Jaworowo, Kamionka, Kołaczkowo, Królewiec, Malenin, Małachowo Kępe, Małachowo, Szemborowice, Małachowo Wierzbiczany, Małachowo Złych Miejsc, Mąkownica, Mielżyn, Odrowąż, Ostrowite Prymasowskie, Ruchocinek, Ruchocin, Skorzęcin, Skorzęcin Nadleśnictwo, Sokołowo, Strzyżewo Witkowskie, Wiekowo, Witkówko.

Obszar objęty projektem planu miejscowego obejmuje tereny położone w północnej części gminy Witkowo, w obrębie Ćwierdzin. Obszar obejmuje teren eksploatacji powierzchniowej udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego. W zachodniej części obszaru zlokalizowany jest poeksploatacyjny zbiornik wodny, w północnej części znajdują się maszyny i inna infrastruktura związana z funkcjonowaniem zakładu górniczego. Aktualnie prace wydobywcze prowadzone są w południowej części obszaru.

W sąsiedztwie obszaru występują przede wszystkim tereny rolnicze i leśne. Obsługę komunikacyjną terenu zapewniają przyległe drogi gminne i wewnętrzne.

Obszar objęty planem miejscowym posiada częściowe uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej – posiada sieć elektroenergetyczną, zaopatrzenie w wodę realizowane jest z sieci wodociągowej, a ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- obszar opracowania położony jest w granicach Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- obszar położony jest na Pojezierzu Gnieźnieńskim,
- obszar położony jest w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 143 i 144.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie Pojezierza Wielkopolskiego (315.5) w zasięgu Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54).

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu została uformowana podczas zlodowacenia środkowopolskiego i stadiu leszczyńskiego zlodowacenia bałtyckiego, w dużej mierze pod wpływem procesów peryglacjalnych. Okolice Witkowa to obszar płaskiej wysoczyzny morenowej, z wtopionymi w jej powierzchnię recesyjnymi pagórkami fazy leszczyńskiej. Leżąca u jej podnóża i częściowo zalesiona równina sandrowa, zajmuje rozległe połacie wschodniej części gminy i ma dość niespokojną rzeźbę, charakteryzującą się m.in. obecnością licznych, płytkich zagłębień bezodpływowych. We wschodniej

i północno-wschodniej części gminy, położonej w granicach Powidzkiego Parku Krajobrazowego, widoczna jest strefa wzgórz i pagórów czołowomorenowych fazy poznańskiej ostatniego zlodowacenia, obecność kilku jezior (Niedzięgiel, Ostrowickie, Białe, Czarne) oraz większy udział lasów [12].

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym obszar stanowi wysoczyznę morenową o wysokości od ok. 118-120 m n.p.m.

Warunki geologiczno-gruntowe

Budowa geologiczna jest dobrze rozpoznana i urozmaicona. Głębokie podłoże tworzy na obszarze gminy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa mezozoicznych skał osadowych, głównie z okresu kredy. Przykrywający ww. formacje geologiczne trzeciorzęd reprezentowany jest przez mioceneskie piaski z wkładkami ilów i węgla brunatnych oraz plioceńskie iły. Strop ilów plioceńskich, stanowiących bezpośrednie podłoże czwartorzędu zalega na głębokości 50-60 m p.p.t. Czwartorzęd reprezentowany jest przez kilka serii glin zwałowych – utworów bezpośredniej akumulacji lodowca oraz piasków i żwirów, odłożonych w okresach glacialnych (osady wodnolodowcowe) i interglacialnych (osady wód rzecznych). Akumulacja osadów plejstoceniowych spowodowała zasypanie form wklęsłych i wyrównanie powierzchni podczwartorzędowej.

Warunki gruntowe są korzystne. Obszary wysoczyznowe zbudowane są z utworów morenowych, wykształconych w postaci glin piaszczystych i piasków gliniastych, o stosunkowo mało zróżnicowanej konsystencji. Ewentualne ograniczenia wynikają jedynie z możliwości okresowego pogarszania się parametrów geotechnicznych gruntów spoistych (na skutek ich uplastyczniania, występującego wraz ze wzrostem wilgotności) [12].

Zasoby kopalin

Zgodnie z Bilansem zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2021 r. na analizowanym obszarze zlokalizowane są dwa udokumentowane złoża kruszywa naturalnego „Ćwierdzin” (nr złoża KN 1355) i „Ćwierdzin KR” (nr złoża KN 10632).

Warunki wodne

Obszar objęty planem miejscowego, zgodnie z Atlasem Podziału Hydrograficznego Polski (2005), położony jest w zlewni rzeki Warty, do której odprowadniany jest przez Małą Noteć.

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym planem zlokalizowany jest poeksploatacyjny zbiornik wodny.

Wody gruntowe

Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną podłoża. Powierzchnie wysoczyznowe charakteryzują się nieciągłym, napiętym zwierciadłem wody. Są to zazwyczaj wody śródglinowe, przez większą część roku utrzymujące się głębiej niż 2 m p.p.t. (w strefie wzgórz i pagórów morenowych głębiej niż 5 m p.p.t.) Na obszarze równiny sandrowej, zwłaszcza w sąsiedztwie Strugi Bawół i w otoczeniu jezior swobodne zwierciadło wód gruntowych utrzymuje się na głębokości około 1-2 m p.p.t. a w dnach dolin rzecznych, rynien jeziornych i większych zagłębiach terenowych 0-1 m p.p.t. [12].

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega głównie na głębokości od 2,0 do 5,0 m p.p.t., co wynika z charakteru rzeźby.

Wody podziemne

Wody podziemne występują w kilku poziomach wodonośnych. Głównymi zbiornikami wód podziemnych na obszarze gminy są: czwartorzędowy GZWP nr 144 – Wielkopolska Dolina Kopalna, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych rzędu 480 tys. m³/d i średniej głębokości ujęć około 60 m p.p.t., oraz trzeciorzędowy GZWP nr 143 – Subzbiornik Inowrocław-Gniezno, o zasobach dyspozycyjnych 96 tys. m³/d i średniej głębokości ujęć około 120 m p.p.t.

W rejonie Witkowa miąższość osadów plejstoceniowej warstwy wodonośnej waha się od 11-40 m a jej strop zalega na głębokości 17,0-40,6 m p.p.t. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski i stabilizuje się 2,6-20,5 m p.p.t.

Trzeciorzędowy zbiornik wód podziemnych występuje na głębokości 80-150 m a miąższość warstwy wodonośnej wynosi 10-40 m. Jest to poziom ciśnieniowy o wodach subartezyjskich, w którym warstwą napinającą są nadległe, słaboprzepuszczalne iły poznańskie. GZWP nr 143 zalega głęboko, pod warstwami lodowcowych glin i serią ilów plioceńskich, przez co jest mało podatny na dopływ zanieczyszczeń z powierzchni terenu [12].

Obszar objęty projektem planu położony jest w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 143 i 144.

Gleby

Gmina Witkowo pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej posiada dobre warunki dla produkcji rolnej. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Witkowo, według klasyfikacji IUNG w Puławach wynosi 65,0, przy średniej wojewódzkiej 67,6 pkt i średniej krajowej rzędu 66,6 pkt. Grunty orne zajmują nieco ponad 50% powierzchni gminy. Użytki zielone stanowią około 5,4% jej arealu a lasy i tereny zadrzewione ca 26,6%. Około 1/3

powierzchni gruntów ornych zajmują gleby wysokich klas bonitacyjnych, kl. II-IIIb. Duży jest jednak odsetek gleb bardzo słabych, kl. VI i VIz (około 22%). Gleby wysokich klas bonitacyjnych, zaliczane głównie do kompleksów: pszennego dobrego (2) i pszenno-żytniego (4) zajmują zachodnią i południowo-zachodnią część gminy. Gleby kompleksów żytnich nie tworzą już tak zwartych powierzchni. Występują raczej lokalnie, m.in. na gruntach wsi: Ruchocin i Ruchocinek, Skorzęcin, Sokołowo i Ostrowite Prymasowskie. Większość terenów północnej i wschodniej części gminy zajmują słabe gleby napiaskowe kompleksów żytnich 6 i 7. Gleby hydrogeniczne oraz użytki zielone (średnie i słabe) występują lokalnie, głównie w pobliżu rzek, cieków i jezior [12].

Na obszarze objętym projektem planu zgodnie z ewidencją gruntów występują użytki kopalniane.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Analizowany obszar obejmuje tereny eksploatacji powierzchniowej udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego, a tym samym nie przedstawia większej wartości z przyrodniczego punktu widzenia oraz w znacznym stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego.

Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady.

Warunki klimatyczne

Klimat okolic Witkowa związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na wschodnim skraju regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar słabnących wpływów oceanicznych.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, zima jest dość chłodna, ale niezbyt długa (około 80 dni), z nietrwałą szatą śnieżną. Charakterystyczna dla tej części Polski jest mała liczba dni pochmurnych. Długość trwania okresu wegetacyjnego wynosi niespełna 220 dni a roczna suma opadów sięga 500-550 mm. Podobnie jak na większości terytorium kraju, również w rejonie Witkowa przeważają wiatry zachodnie, stanowiące blisko połowę ogółu wiatrów wiejących. Prędkości wiatrów są zróżnicowane. Największe charakteryzują wiatry zachodnie, które w okresie od listopada do marca wieją z prędkością około 3.5-4 m/s. Nieduża jest ilość cisz (około 6% w skali roku) [12].

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W jego granicach nie zinventaryzowano stanowisk archeologicznych.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Witkowo, Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 [12], Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017 [15], Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2021 [14], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2021 [3] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWPd nr 43 i 63. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 43 określono jako słaby. Tym samym istnieje zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu

operacyjnego w 2019 r. w granicach JCWPd nr 43 w punkcie pomiarowym w miejscowości Skulsk (gmina Skulsk) wykazano V klasę jakości. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 61 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2019 r. wykazano III klasę jakości.

Dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP „Mała Noteć”, stanowiącej silnie zmienioną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Małej Noteci w 2020 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Mała Noteć (Zachodnia) – Kunowo wykazano słaby potencjał ekologiczny oraz zły stan wód.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest ponadto w granicach JCWP „Struga Bawół” stanowiącej naturalną część wód, oraz w granicach JCWP „Mała Noteć”, stanowiącej silnie zmienioną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Strugi Bawół w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Struga Bawół – Staw wykazano słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Zgodnie z Program Ochrony Środowiska Gminy Witkowo [12] przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzenie i ucięcie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów, nasypów i wyrównań. Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową. Rolnictwo będzie pełnić duże znaczenie w rozwoju gminy, w związku z koniecznością przystosowania rolnictwa do wymagań integracji europejskiej. W sektorze rolnictwa, w celu ochrony gleb i powierzchni ziemi powinny zostać wprowadzone Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych, integrowana produkcja i obowiązek atestacji sprzętu ochrony roślin oraz kontrola stosowanych nawozów i środków ochrony roślin.

W „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012”, opracowanym przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, podano wyniki badań zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka. Spośród 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych żaden nie znalazł się na terenie gminy Witkowo.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Na terenie gminy Witkowo warunki aerosanitarne są dobre i zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 [12] na terenie gminy największe znaczenie mają zanieczyszczenia powietrza pochodzące z działalności człowieka. Głównymi źródłami emisji szkodliwych substancji do powietrza są zakłady produkcyjne, kotłownie oraz ruch komunikacyjny, a więc sektor przemysłowy, energetyczny, komunalny i transportowy. Źródła te można podzielić na cztery grupy: emisja niska, komunikacja samochodowa, procesy energetyczne i przemysłowe oraz emisja niezorganizowana.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z dróg gminnych i wewnętrznych oraz emisja sektora komunalno-bytowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021 [14] dla gminy Witkowo należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

1. W kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:
 - dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
 - dla poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ – w klasie C,
 - dla poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – w klasie C1,
 - dla poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
 - dla poziomu docelowego dla ozonu – w klasie A,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.
- b) W kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:
 - dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
 - dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Do zanieczyszczenia powietrza przyczynia się także ruch samochodowy. Podczas spalania paliw silnikowych emitowane są węglowodory aromatyczne i alifatyczne, dwutlenek węgla, bioaerozole, substancje zapachowo-czynne. Zanieczyszczenia te związane są z ruchem samochodowym na drodze powiatowej.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [21], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizację Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. uchwalono Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej. Ponadto na podstawie Uchwały Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. W granicach obszaru objętego projektem planu nie znajdują się tereny podlegające ochronie akustycznej.

Jak już wspomniano, obszar opracowania położony jest przy drogach gminnych i wewnętrznych, dla których nie przeprowadzano pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Źródłem oddziaływań akustycznych jest ponadto funkcjonujący zakład górniczy.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [34].

Na obszarze objętym projektem planu miejscowego występuje linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której zachowuje się pasy techniczne.

Zagrożenia powodziowe

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbraniami rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. Starostwo Powiatowe w Gnieźnie, po przeprowadzeniu konsultacji z gminami, nie wyznaczyło terenów potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych, które zostały wpisane do „Rejestru terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi”.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Na obszarze objętym projektem planu miejscowego mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia, klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska [16]. Brak planu miejscowego uniemożliwi rozwój działalności górniczej.

Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów górnictwa i wydobywania, zgodnie z polityką przestrzenną określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo [16].

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu dla rozwoju funkcji górniczych z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i ochrony

terenów zieleni. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest w granicach Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [25].

Obszary objęte formami ochrony przyrody mają zabezpieczać poprawne funkcjonowanie krajowych powiązań ekologicznych oraz konserwować miejsca liczego występowania gatunków roślin i zwierząt chronionych oraz ginących lub zagrożonych wyginięciem, charakterystycznych dla otwartych obszarów wodnych i błotnych. W skali regionalnej ww. formy ochrony przyrody mają być częścią składową sieci ekologicznej składającej się z jeszcze jednego parku krajobrazowego i 9 rezerwatów przyrody. Formy indywidualnej ochrony prawnej – użytki ekologiczne – mają przestrzennie łączyć poszczególne jednostki cenne przyrodniczo. Jeziora Wilczyńskie wraz z całym Powidzkim Parkiem Krajobrazowym są częścią Obszaru Powidzko-Goplańskiego pełniącego funkcje biocentrum i strefy buforowej oraz obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym w ramach sieci ECONET – Polska (12 M), który wraz z Doliną Śródkowej Warty (19 M) stanowi jeden z najistotniejszych jej elementów w niżowej części kraju. Obszar ten zapewnia przestrzenną i ekologiczną łączność pomiędzy zlewniami dwóch największych rzek polski – Wisły i Odry. Gwarantuje to zachowanie spójnej przestrzennej struktury obszarów najmniej przekształconych pod względem przyrodniczym zarówno na poziomie regionalnym jak i międzynarodowym.

Istniejącym problemem na tych obszarach jest częściowy brak kanalizacji sanitarnej. Przyrost zabudowy na obszarach chronionych nie jest na tyle duży, aby mógł znacząco wpłynąć na środowisko. Wprowadzenie nowej zabudowy spowoduje przekształcenia powierzchni ziemi, ubytek powierzchni biologicznie czynnej, wzrost zapotrzebowania na wodę, przy jednoczesnym powstawaniu nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza w okresie grzewczym) oraz nowych źródeł powstawania odpadów. Krajobraz ulega niewielkiej zmianie.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problem ochrony środowiska, istotny z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Jest nim ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym miejscowym planem.

Projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu miejscowego.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [19] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: – nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: – zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z własnego ujęcia lub w inny sposób zgodnie z przepisami odrębnymi, – nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: – odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: – nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: – zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z własnego ujęcia lub w inny sposób zgodnie z przepisami odrębnymi, – nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: – odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych

	na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie gospodarowania odpadami: – nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi, Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.
--	--

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo położony jest w granicach Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony na podstawie uchwały nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 1/86 poz. 2).

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [28] obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych. Tym samym obszary chronionego krajobrazu nie są wyłączone z użytkowania gospodarczego, nie mniej formy gospodarowania muszą być dostosowane do określonego rygoru ochrony:

- na obszarze tym mogą być lokalizowane obiekty o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, w sposób niekolidujący z zasadniczą funkcją ekologiczną obszaru. Szczególnej uwagi wymaga przy tym rozwiązaniu problem gospodarki ściekowej.
- na obszarze chronionego krajobrazu obowiązuje nadrzędna zasada utrzymania właściwych proporcji terenów zurbanizowanych, związanych z uprzemysłowionymi formami gospodarki i intensywnym rolnictwem oraz terenów leśnych, wód otwartych, łąk i pastwisk,
- obszar ten nie może być terenem lokalizacji szkodliwych inwestycji przemysłowych, obszernych składowisk przemysłowych i komunalnych, które powodują zniszczenie i degradację środowiska,

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do celu ochrony obszarów, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenów górnictwa i wydobywania.

W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, że najbardziej wartościowe ekosystemy na obszarze gminy Witkowo położone są w obrębie kompleksów leśnych i rynien jeziornych, a więc poza terenami przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z kontynuacją działalności górniczej. Skutkiem eksploatacji będzie przede wszystkim całkowite usunięcie naturalnej pokrywy glebowej, likwidacja siedlisk, zmiana ukształtowania terenu i pełnionej funkcji. W miejscu istniejących użytków rolnych powstanie wyrobisko, które po zakończeniu eksploatacji zostanie zrekultywowane zgodnie z kierunkiem ustalonym przez Starostę Gnieźnieńskiego, w ustalonym przez niego terminie. Mimo, że kontynuowanie eksploatacji zmieni fizjonomię pierwotnego terenu, to powstałe przekształcenia po pewnym czasie zbiorniki wodne lub lasy, wzbogacą jego walory przyrodniczo-krajobrazowe. Funkcjonowanie kopalni spowoduje czasowy wzrost negatywnych oddziaływań takich jak hałas i pylenie w trakcie eksploatacji i transportu kopaliny. Są to oddziaływania krótkotrwałe, mające wymiar lokalny, ograniczony do terenu górniczego. Najbardziej widocznym efektem działalności wydobywczej będzie mechaniczne przekształcenie powierzchni

terenu i powstanie wyrobiska wglębnego. Będą to jednak zmiany okresowe, ponieważ po zakończeniu eksploatacji teren zostanie zrehabilitowany i przywrócony do pierwotnego stanu. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala eksploatacji powierzchniowej nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony obszaru chronionego krajobrazu

W projekcie planu miejscowego zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Przede wszystkim ustalono zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Zgodnie z ustaleniami planu wprowadzono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Korzystne skutki dla środowiska przyniesie natomiast realizacja wodociągów i kanalizacji sanitarnej. Do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszczono możliwość stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi, a na obszarach nieobjętych kanalizacją sanitarną odprowadzanie ścieków bytowych do indywidualnych oczyszczalni ścieków przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą tereny sąsiednie przed niekorzystnymi oddziaływaniami terenów planowanej zabudowy na walory przyrodnicze obszaru.

Ustalenia planu miejscowego gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Generalnie oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod eksploatację powierzchniową na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zajęcie terenu pod nowe inwestycje) i pośredni (potencjalne zanieczyszczenia wód i powietrza), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji), przy czym zostaną one znacznie ograniczone dzięki wprowadzeniu omówionych ustaleń planu miejscowego.

Na skutek realizacji dokumentu kontynuacja działalności górniczej częściowo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W przypadku terenów eksploatacji powierzchniowej największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złoża kruszywa. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. W projekcie dokumentu wskazano na potrzebę rekultywacji obszarów pokopalnianych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi decyzjami administracyjnymi oraz dokumentacjami technicznymi dla poszczególnych złóż – rekultywacja powinna być ukierunkowana na ich zadrzewianie, zakrzewienie lub wypełnienie wodą w celach rekreacyjnych. Tym samym oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod eksploatację powierzchniową na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (nowe elementy krajobrazu), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji).

Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań mogących mieć negatywnych wpływ na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych i zbiorników wodnych, które zostaną zachowane w dotychczasowym użytkowaniu. Nie prognozuje się, aby realizacja eksploatacji powierzchniowej udokumentowanych złóż kopalin mogłaby stanowić zagrożenie dla zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy.

Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Tereny te, ze względu na aktualny sposób użytkowania, nie pełnią funkcji szlaków migracyjnych. Potencjalnym zagrożeniem może być prowadzenie działalności górniczej w pobliżu terenów leśnych, dlatego istotnym aspektem jest ograniczanie nowych inwestycji wyłącznie do terenów górnictwa i wydobywania.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie spowoduje znaczących oddziaływań na cele ochrony Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [25] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Jednakże każda realizacja ustaleń planu wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo na różnorodność biologiczną będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Szata roślinna

Obszar opracowania charakteryzuje się niewielką wartością z przyrodniczego punktu widzenia. Tereny zostały trwale przekształcone w wyniku działalności górniczej. Kontynuacja działalności górniczej doprowadzi do całkowitego usunięcia naturalnej pokrywy glebowej i trwałego przekształcenia warunków siedliskowych na skutek zmiany konfiguracji podłoża. Podczas prac przygotowawczych do udostępnienia złoża nastąpi całkowita eliminacja roślinności z całej powierzchni obszaru górniczego. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod eksploatację powierzchniową spowoduje pewne straty przyrodnicze, przy czym dzięki podjęciu działań kompensacyjnych oddziaływania te zostaną w pewnym stopniu ograniczone. Eksploatacja złoża prowadzona będzie na podstawie koncesji, zgodnie z projektem zagospodarowania złoża i z planem ruchu kopalni. Po zakończeniu eksploatacji kruszywa, teren przekształcony działalnością kopalni powinien zostać zrehabilitowany w celu odtworzenia pierwotnych wartości przyrodniczych, utraconych w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Konieczne jest przywrócenie warunków siedliskowych umożliwiających wykorzystanie terenu w kierunku leśnym lub rolnym. Zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.

W odniesieniu do sąsiednich siedlisk leśnych graniczących z obszarem opracowania wskazać należy, iż eksploatacja złoża nie powinna negatywnie wpłynąć na użytkowanie terenów w otoczeniu obszaru. W fazie eksploatacji zajmowana będzie systematycznie powierzchnia złoża pod wyrobisko. Eksploatacja będzie prowadzona w granicach udokumentowanych złóż z pozostawieniem pasów ochronnych zgodnie z obowiązującą normą górniczą. Pozostawienie pasów ochronnych uniemożliwi negatywny wpływ eksploatacji na stosunki gruntowo-wodne terenów leśnych oraz mechaniczne uszkodzenie drzewostanów. Na etapach udostępniania, eksploatacji i likwidacji projektowanego przedsięwzięcia nie powinien wystąpić negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze terenów otoczenia. Przewiduje się, że wpływ eksploatacji złoża na środowisko przyrodnicze zamknie się w granicach terenów górniczych.

W przypadku realizacji ustaleń planu związanych z wprowadzeniem terenu eksploatacji powierzchniowej oraz niezbędnej infrastruktury przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i średnioterminowe do czasu ponownego zagospodarowania zielenią. Po zakończeniu eksploatacji konieczne będzie przeprowadzenie rekultywacji w kierunku leśnym lub rolnym.

Świat zwierząt

Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny, ale tylko do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Dlatego należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie kopalnia wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt.

W związku z funkcjonowaniem zakładu górniczego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenia fizyczne) fauna wyemigruje okresowo na tereny sąsiednie. Na terenach bezpośredniej lokalizacji inwestycji, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, nastąpi także likwidacja fauny glebowej.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie planu mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Witkowo. Związane jest to z umożliwieniem rozwoju istniejącej kopalni.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. zasad prowadzenia wydobywania, obowiązku wykonania prac rekultywacyjnych, zagospodarowania odpadów czy odprowadzania ścieków) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.

Prace wydobywcze stanowią źródło hałasu emitowanego przez pracę maszyn i urządzeń transportowych. Ponadnormatywne oddziaływania występują jednak tylko czasowo. Z uwagi na funkcjonowanie zakładu górniczego na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się pojawienia nowych oddziaływań akustycznych.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nowa inwestycja nie spowoduje wzrostu zapotrzebowania na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Zaopatrzenie w wodę do celów socjalnych odbywać się będzie beczkowozami lub z własnego ujęcia.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej. Dopuszcza się także, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej, stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego, zgodnego z projektem, ich wykonania oraz instalacji doprowadzającej do nich ścieki. Zawsze może istnieć niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wód gruntowych podczas opróżniania zbiornika. Takie oddziaływanie bezpośrednio nie jest zależne od realizacji ustaleń planu.

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowego. W ustaleniach planu wprowadza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska. Lokalne retencionowanie wody na działkach przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni oraz do racjonalnego gospodarowania zasobami wody poprzez zużywanie wód opadowych i roztopowych do pielęgnacji terenów zieleni.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń planu miejscowego polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń planu nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów ogrzewania oraz natężenia ruchu pojazdów na drodze powiatowej.

Ze względu na ochronę powietrza w zakresie ogrzewania i sieci ciepłej wprowadza się stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wydobycie kopalin oraz procesy spalania paliw w silnikach sprzętu wykorzystywanego do eksploatacji i transportu kopaliny stanowiąc będą źródło emisji substancji do powietrza. Podczas transportu kopalina będzie przykrywana plandekami w celu zmniejszenia pylenia. Jednak z uwagi na rodzaj, skalę przedsięwzięcia można uznać, że inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego w rejonie inwestycji.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że w sąsiedztwie obszaru objętego planem miejscowym zlokalizowane są drogi gminne i wewnętrzne. Ograniczenie ruchu i utwardzenie dróg powinno przyczynić się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Lokalizacja kopalni spowoduje niewielki wzrost ilości samochodów ciężarowych, który nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe i często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach.

Na etapie realizacji ustaleń planu miejscowego zwiększyć się może lokalnie zanieczyszczenie powietrza związane z pracą sprzętu budowlanego oraz pojazdów napędzanych silnikami spalinowymi. Będą one jednak krótkotrwałe i ograniczone w czasie.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszar objęty planem miejscowym charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem morfologicznym. Ze względu na eksploatację powierzchniową złóż kruszywa naturalnego należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni.

Kontynuacja eksploatacji spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu. W pierwszej kolejności mają być eksploatowane zasoby znajdujące się od strony istniejącego wyrobiska poeksploatacyjnego. Następnie eksploatacja obejmie pozostałe części złóż. W wyniku eksploatacji zostanie usunięta seria nadkładu (gleba) oraz udokumentowana seria złożowa.

W czasie prowadzenia prac wydobywczych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac przygotowawczych, korzystania ze

specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych wywożących urobek, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [25], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają prace rekultywacyjne. Największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złóż kruszywa. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. Bardzo istotne jest wyznaczenie wysokich standardów kształtowania nowego zagospodarowania silnie przekształconego terenu. Istnieje niebezpieczeństwo niepodjęcia prac rekultywacyjnych lub niewłaściwego ich przeprowadzenia. Biorąc pod uwagę charakter otoczenia oraz wcześniejsze funkcje omawianego terenu, istotne znaczenie ma zachowanie leśnego lub rolnego kierunku prac rekultywacyjnych.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek eksploatacji powierzchniowej zmieniają się warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć spadku amplitudy temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Realizacja planu miejscowego będzie miała wpływ na zasoby naturalne występujące na obszarze gminy. W wyniku podjęcia eksploatacji istniejąca złoża kruszywa naturalnego „Ćwierdzin” (nr złoża KN 1355) i „Ćwierdzin KR” (nr złoża KN 10632) zostaną wyczerpane.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. W granicach obszaru nie zinwentaryzowano stanowisk archeologicznych.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Planowane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji hałasu do środowiska na etapie użytkowania. Prace wydobywcze spowodują wzrost poziomu hałasu spowodowany pracą maszyn i urządzeń transportowych. Ponadnormatywne oddziaływania będą jednak występowały tylko czasowo. Głównymi źródłami hałasu, związanymi z funkcjonowaniem planowanej kopalni, będą pojazdy ciężarowe i koparko-ladowarki. Oddziaływanie źródeł hałasu nie powinno jednak stanowić zagrożenia akustycznego dla sąsiadujących z planowaną inwestycją terenów podlegających ochronie przed hałasem. W porze nocnej inwestycja nie powinna funkcjonować.

W odniesieniu do dróg gminnych i wewnętrznych można przypuszczać, że ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i niewielkie natężenie ruchu, równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie przekracza wartości dopuszczalnych. Rozwój działalności górniczej na analizowanym obszarze spowoduje wzrost natężenia ruchu oraz nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [34]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym planem miejscowym ograniczy się do oddziaływania linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz urządzeń domowych i technologicznych.

Zgodnie z zapisami ustaleń planu wprowadzono nakaz uwzględnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji budynków od skrajnych przewodów elektrycznych na obszarach oznaczonych na rysunku planu jako pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia. Wobec powyższego dla linii 15 kV nie ma konieczności wydzielenia w tej strefie dodatkowej ochrony. Przewiduje się także możliwość likwidacji lub skablowania linii elektroenergetycznych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych wbudowanych lub kontenerowych. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń planu w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [19] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Rozwój działalności górniczej spowoduje z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

W miejscowym planie ustalono warunki gospodarowania odpadami poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi.

Generalnie najwięcej problemów z powstawaniem odpadów będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów, głównie budowlanych. Mogą pojawić się także odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

W zakresie zagospodarowania mas ziemnych w planie miejscowym ustalono nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku, nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego, nakaz wykorzystania mas ziemnych o dopuszczalnej zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom, oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKcie OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarze objętym zmianą planu miejscowego występują grunty kopalniane.

Ochrona lasów

Na obszarze opracowania nie występują lasy.

Ochrona wód

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z własnego ujęcia lub w inny sposób zgodnie z przepisami odrębnymi. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej. Dopuszcza się także, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej, stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono ponadto zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona kopalin

Realizacja planu miejscowego będzie miała wpływ na zasoby naturalne występujące na obszarze gminy. W wyniku podjęcia eksploatacji istniejąca złoża kruszywa naturalnego „Ćwierdzin” (nr złoża KN 1355) i „Ćwierdzin KR” (nr złoża KN 10632) zostaną wyczerpane.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. W granicach obszaru nie zainwentaryzowano stanowisk archeologicznych.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach projektu planu miejscowego struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Celem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenu położonego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo. Projektowana zabudowa i zainwestowanie nie wprowadza radykalnych zmian w strukturze przestrzennej całej gminy.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo jest zgodny ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo [16]. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym także lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium [16] na obszarze objętym planem miejscowego wskazuje tereny górnicze i obszary górnicze.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Wyznaczenie terenów górnictwa i wydobywania nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych oraz celów ochrony Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan miejscowego wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi, zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, docelowe odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszczenie stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie.

W ustaleniach planu miejscowego zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i promieniowania niejonizującego poprzez nakaz uwzględnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji budynków od skrajnych przewodów elektrycznych na obszarach oznaczonych na rysunku planu jako pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie jakości środowiska. Dla takich przedsięwzięć powinien zostać wykonany raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko, który określi zasięg negatywnego oddziaływania na komponenty środowiska i skuteczne sposoby jego przeciwdziałania

W projekcie planu wprowadza się także szereg ustaleń mających na celu poprawę ładu przestrzennego i walorów krajobrazowych. W wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenów (zgodne z uwarunkowaniami

środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów odrębnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania nie naruszają zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo [16]. Szczegółowa ocena ustaleń projektu planu miejscowego wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowego nie znajduje się w granicach tych obszarów) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierdzin, gm. Witkowo. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Witkowo. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska [30].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Witkowo nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XLVII/361/2022 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8, 159/9 i 160/1 w miejscowości Cwierdzin, gm. Witkowo.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [21],

a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [20] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gnieźnie oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu miejscowego planu,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu,

Celem projektu dokumentu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr XLVII/361/2022 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8, 159/9 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunek planu, zatytułowany „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Witkowo w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 2;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Witkowo o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasadach ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 3.
- 4) dane przestrzenne w postaci dokumentu elektronicznego GML – załącznik nr 4.

Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie terenu – teren górnictwa i wydobywania oznaczony symbolem 1G.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju na obszarze środowiska i gospodarki wodnej), na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r., Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Studium uwarunkowania i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo, Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [16], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym planem miejscowym, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierdzin, gm. Witkowo, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą zasady w zakresie:

- ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- kształtowania krajobrazu,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
- modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie obszaru objętego miejscowym planem. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty projektem planu miejscowego obejmuje tereny położone w północnej części gminy Witkowo, w obrębie Cwierdzin. Obszar obejmuje teren eksploatacji powierzchniowej udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego. W zachodniej części obszaru zlokalizowany jest poeksploatacyjny zbiornik wodny, w północnej części znajdują się maszyny i inna infrastruktura związana z funkcjonowaniem zakładu górniczego. Aktualnie prace wydobywcze prowadzone są w południowej części obszaru.

W sąsiedztwie obszaru występują przede wszystkim tereny rolnicze i leśne. Obsługę komunikacyjną terenu zapewniają przyległe drogi gminne i wewnętrzne.

Obszar objęty planem miejscowym posiada częściowe uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej – posiada sieć elektroenergetyczną, zaopatrzenie w wodę realizowane jest z sieci wodociągowej, a ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych.

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym obszar stanowi wysoczyznę morenową o wysokości od ok. 118-120 m n.p.m.

Zgodnie z Bilansem zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2021 r. na analizowanym obszarze zlokalizowane są dwa udokumentowane złoża kruszywa naturalnego „Cwierdzin” (nr złoża KN 1355) i „Cwierdzin KR” (nr złoża KN 10632).

Obszar objęty planem miejscowego, zgodnie z Atlasem Podziału Hydrograficznego Polski (2005), położony jest w zlewni rzeki Warty, do której odprowadzany jest przez Małą Noteć. Na obszarze objętym planem zlokalizowany jest poeksploatacyjny zbiornik wodny. Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega głównie na głębokości od 2,0 do 5,0 m p.p.t., co wynika z charakteru rzeźby. Obszar objęty projektem planu położony jest w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 143 i 144.

Na obszarze objętym projektem planu zgodnie z ewidencją gruntów występują użytki kopalniane. Analizowany obszar obejmuje tereny eksploatacji powierzchniowej udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego, a tym samym nie przedstawia większej wartości z przyrodniczego punktu widzenia oraz w znacznym stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady.

Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W jego granicach nie zinventaryzowano stanowisk archeologicznych.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWPd nr 43 i 63. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 43 określono jako słaby. Tym samym istnieje zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu

ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2019 r. w granicach JCWPd nr 43 w punkcie pomiarowym w miejscowości Skulsk (gmina Skulsk) wykazano V klasę jakości. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 61 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2019 r. wykazano III klasę jakości.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP „Mała Noteć”, stanowiącej silnie zmienioną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Małej Noteci w 2020 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Mała Noteć (Zachodnia) – Kunowo wykazano słaby potencjał ekologiczny oraz zły stan wód.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest ponadto w granicach JCWP „Struga Bawół” stanowiącej naturalną część wód, oraz w granicach JCWP „Mała Noteć”, stanowiącej silnie zmienioną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Według oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla wód Strugi Bawół w 2021 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Struga Bawół – Staw wykazano słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z dróg gminnych i wewnętrznych oraz emisja sektora komunalno-bytowego.

Obszar opracowania położony jest przy drogach gminnych i wewnętrznych, dla których nie przeprowadzano pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Źródłem oddziaływań akustycznych jest ponadto funkcjonujący zakład górniczy.

Na obszarze objętym projektem planu miejscowego występuje linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której zachowuje się pasy techniczne.

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych, nie jest także narażony na procesy osuwania się mas ziemnych.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska [16]. Brak planu miejscowego uniemożliwi rozwój działalności górniczej.

Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu górnictwa i wydobywania, zgodnie z polityką przestrzenną określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo [16].

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu dla rozwoju funkcji górniczych z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i ochrony terenów zieleni. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest w granicach Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [25].

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problem ochrony środowiska, istotny z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Jest nim ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

W następnym rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń planu miejscowego, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń planu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo położony jest w granicach Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Obszar opracowania charakteryzuje się niewielką wartością z przyrodniczego punktu widzenia. Tereny zostały trwale przekształcone w wyniku działalności górniczej. Kontynuacja działalności górniczej doprowadzi do całkowitego usunięcia naturalnej pokrywy glebowej i trwałego przekształcenia warunków siedliskowych na skutek zmiany konfiguracji podłoża. Podczas prac przygotowawczych do udostępnienia złoża nastąpi całkowita eliminacja roślinności z całej powierzchni obszaru górniczego. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod eksploatację powierzchniową spowoduje pewne straty przyrodnicze, przy czym dzięki podjęciu działań kompensacyjnych oddziaływania te zostaną w pewnym stopniu ograniczone. Eksploatacja złoża prowadzona będzie na podstawie koncesji, zgodnie z projektem zagospodarowania złoża i z planem ruchu kopalni. Po zakończeniu eksploatacji kruszywa, teren przekształcony działalnością kopalni powinien zostać zrehabilitowany w celu odtworzenia pierwotnych wartości przyrodniczych, utraconych w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Konieczne jest przywrócenie warunków siedliskowych umożliwiających wykorzystanie terenu w kierunku leśnym lub rolnym. Zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny, ale tylko do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Dlatego należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie kopalnia wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt.
- Na obszarze objętym planem miejscowego nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.
- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z własnego ujęcia lub w inny sposób zgodnie z przepisami odrębnymi, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej. Dopuszcza się także, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej, stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowego. W ustaleniach planu wprowadza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Na skutek realizacji ustaleń planu nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Ze względu na ochronę powietrza w zakresie ogrzewania i sieci ciepłej wprowadza się stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi. Wydobywanie kopaliny oraz procesy spalania paliw w silnikach sprzętu wykorzystywanego do eksploatacji i transportu kopaliny stanowić będą źródło emisji substancji do powietrza. Podczas transportu kopalina będzie przykrywana plandekami w celu zmniejszenia pylenia. Jednak z uwagi na rodzaj, skalę przedsięwzięcia można uznać, że inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego w rejonie inwestycji.
- Kontynuacja eksploatacji spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu. W pierwszej kolejności mają być eksploatowane zasoby znajdujące się od strony istniejącego wyrobiska poeksploatacyjnego. Następnie eksploatacja obejmie pozostałe części złóż. W wyniku eksploatacji zostanie usunięta seria nadkładu (gleba) oraz udokumentowana seria złożowa. W czasie prowadzenia prac wydobywczych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac przygotowawczych, korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych wywożących urobek, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe.
- W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają prace rekultywacyjne. Największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złóż kruszywa. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. Bardzo istotne jest wyznaczenie wysokich standardów kształtowania nowego zagospodarowania silnie przekształconego terenu. Istnieje niebezpieczeństwo niepodjęcia prac rekultywacyjnych lub niewłaściwego ich przeprowadzenia. Biorąc pod uwagę charakter otoczenia oraz wcześniejsze funkcje omawianego terenu, istotne znaczenie ma zachowanie leśnego lub rolnego kierunku prac rekultywacyjnych.

- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. W granicach obszaru nie zainwentaryzowano stanowisk archeologicznych.
- Planowane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji hałasu do środowiska na etapie użytkowania. Prace wydobywcze spowodują wzrost poziomu hałasu spowodowany pracą maszyn i urządzeń transportowych. Ponadnormatywne oddziaływania będą jednak występowały tylko czasowo. Głównymi źródłami hałasu, związanymi z funkcjonowaniem planowanej kopalni, będą pojazdy ciężarowe i koparko-ładowarki. Oddziaływanie źródeł hałasu nie powinno jednak stanowić zagrożenia akustycznego dla sąsiadujących z planowaną inwestycją terenów podlegających ochronie przed hałasem. W porze nocnej inwestycja nie powinna funkcjonować.
- Zgodnie z zapisami ustaleń planu wprowadzono nakaz uwzględnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji budynków od skrajnych przewodów elektrycznych na obszarach oznaczonych na rysunku planu jako pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia. Wobec powyższego dla linii 15 kV nie ma konieczności wydzielenia w tej strefie dodatkowej ochrony. Przewiduje się także możliwość likwidacji lub skablowania linii elektroenergetycznych.
- Gospodarka odpadami realizowana zgodnie z ustaleniami planu nie wpłynie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Wyznaczenie terenów górnictwa i wydobywania nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych oraz celów ochrony Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan miejscowego wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi, zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, docelowe odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszczenie stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych zgodnie z przepisami odrębnymi, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie.

W ustaleniach planu miejscowego zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i promieniowania niejonizującego poprzez nakaz uwzględnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji budynków od skrajnych przewodów elektrycznych na obszarach oznaczonych na rysunku planu jako pasy techniczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie jakości środowiska. Dla takich przedsięwzięć powinien zostać wykonany raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko, który określi zasięg negatywnego oddziaływania na komponenty środowiska i skuteczne sposoby jego przeciwdziałania

W projekcie planu wprowadza się także szereg ustaleń mających na celu poprawę ładu przestrzennego i walorów krajobrazowych. W wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenów (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów odrębnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

W części 11 odniesiono się natomiast do propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w planie miejscowym oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowego nie znajduje się w granicach tych obszarów) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierdzin, gm. Witkowo. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień raz na rok.

Gmina Witkowo nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń planu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska, a tym samym problemów dalszego utrzymania istniejących walorów przyrodniczych obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Cwierdzin, gm. Witkowo.

Można uznać, iż przy mało zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń planu wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów. Umożliwi dalszy rozwój strefy centralnej części miasta Witkowo.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wieloprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [2]
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2021. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [3]
4. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [4]
5. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [5]
6. Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg PIG/ [6]
7. Opracowanie ekofizjograficzne dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo. AKANTbis. Poznań 2008 [7]
8. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. [8]
9. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [9]
10. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030. Poznań 2019 r. [10]
11. Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Gmina Witkowo. Pracownia Geologiczno-Kartograficzna. Koźiegłowy 2013 [11]
12. Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 [12]
13. Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. [13]
14. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2021. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie 2022 r. [14]
15. Stan Środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020 [15]
16. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Witkowo. Uchwała Nr XXXI/299/2014 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 21 lutego 2014 r. ze zmianami [16]
17. Woś A. 1994 - Klimat Niziny Wielkopolskiej Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań [17]
18. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Uchwała Nr XVI/287/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. [18]
19. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zmianami) [19]
20. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zmianami) [20]
21. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) [21]
22. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zmianami) [22]
23. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 ze zmianami) [23]
24. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233) [24]
25. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) [25]
26. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 ze zmianami) [26]
27. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699) [27]
28. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) [28]
29. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 884) [29]
30. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1070) [30]
31. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311) [31]

32. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [32]
33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395) [33]
34. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448) [34]
35. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [35]

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Tomasz Kuźniar, jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 155/4, 156/1, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 159/6, 159/7, 159/8 i 160/1 w miejscowości Ćwierdzin, gm. Witkowo**, oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zmianami), tj. ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie i brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Kuźniar